

LAGO OIL

door „the editor of Esso News”

& TRANSPORT CO. LTD. OP ARUBA

De raffinaderij, geëxploiteerd door de Lago Oil & Transport Co., Ltd., een dochter-maatschappij van de Standard Oil Company (New Jersey), raffineert dagelijks meer dan 400.000 vaten ruwe olie waardoor zij gerekend mag wor-

afgevoerd door een drie-mijl lange pijpleiding van de raffinaderij gelegen aan de Zuidkust van Aruba naar een dorre vlakte aan de Noordkust en werd verspreid over een grote oppervlakte tot een laag van 20 voet dikte. Onlangs, nadat

s'and van 150 mijl vanuit het Meer van Maracaibo (in Venezuela) werd aangevoerd door kleinere schepen. Met tussenpozen werd toen de ruwe olie in grotere tankschepen gepompt voor verschepping naar de Verenigde Staten of andere landen. Men zag toen tevens de goede bruikbaarheid van de haven te St. Nicolaas in en na het uitbaggeren daarvan en het bouwen van aanlegsteigers en opslagtanks werd zij einde 1927 geopend als een overladingsplaats voor olieproducten.

In het begin van het daaropvolgend jaar werd de mogelijkheid geschapen voor het bouwen van de nieuwe raffinaderij en de eerste distillatie-inrichting begon haar productie in Januari 1929.

De geschiedenis van Aruba gaat terug tot de dagen van de betoverende „Spanish Main”. Men zegt dat zeeroovers haar inhammen hebben gebruikt als schuilplaats en een legende verhaalt dat de Britten en de Fransen in het vroegere tijdperk eens een slag hebben geleverd in de „Franse Pas”, een smalle doorgang tussen twee steile rotsen. Nu maakt Aruba nieuwe geschiedenis als één van de grote wereld-petroleumraffinagecentra.

den tot een van de twee of drie grootste raffinaderijen ter wereld.

Gedurende de oorlog was zij een van hoofdleveranciers van de dringend benodigde olieproducten voor de Verenigde Strijdkrachten. Zij raffineerde één uit elke 16 vaten „high octane gasoline” die de Verenigde Luchtstrijdmacht drijfkracht gaf. Van 1939 tot en met 1945 produceerde de Lago, behalve andere producten, 530.000.000 gallon van deze kostbare brandstof en meer dan 2.800.000.000 gallon motorbenzine. In de laatste drie oorlogsjaren produceerde zij 800.000.000 gallon „submarine type diesel oil” en 3.000.000.000 gallon „special Navy fuel oil”.

Niettegenstaande de duikbootaanval (op 16 Februari 1942 toen de raffinaderij beschoten werd en een aantal schepen even buiten de kust tot zinken werden gebracht), totale verduistering gedurende twee jaar en een kolossaal constructieprogramma om de benzinevoorraden te verhogen, heeft de raffinaderij haar productie constant opgevoerd; het maximum van deze productieopvoering werd bereikt bij het behalen van een serie nieuwe productie-records gedurende de laatste 24 uren van de oorlog. In de laatste maand vóór de beëindiging van de oorlog verwerkte de raffinaderij een kleine tien miljoen vaten ruwe olie.

Na haar oorlogstaak te hebben volbracht, heeft de raffinaderij zich ingesteld op verrichtingen in vreedstijd in een wereld waarin de vraag regelmatig het aanbod overtreft. De productie is nu nog hoger dan gedurende de oorlog, ofschoon de nadruk verlegd is van oorlogsproducten naar producten voor behoeften in vreedstijd.

Door een zeldzame samenloop van omstandigheden zal een van Lagos oorlogsafvalproducten belangrijk bijdragen ter voorziening in de brandstofbehoeften van duizenden Europese gezinnen gedurende de winter van 1947-1948. Een bijproduct van een speciaal procédé voor het maken van meer vliegtuigbenzine was de productie van 750.000 ton „pitch”, een zware op asphalt lijkende substantie waarvoor geen bepaalde bruikbaarheid bekend was. Het werd

de „pitch” daar 4 jaar had gelegen, werd er een Amerikaanse maatschappij gevormd om dit product tot brandstof voor gebruik in Europa te vervaardigen. Het wordt tot poeder gemalen voordat het verscheept wordt en in Europa zal het met poederkool vermengd worden om ten slotte tot briketten gestampt te worden voor huishoudelijk gebruik in kachels; de poederkool op zichzelf zou niet geschikt zijn voor brandstof.

~::~~

Lago heeft zich voor het eerst gevestigd op Aruba in 1924 en begon met een klein bedrijf. Een groot tankschip werd gemeerd in de haven van Oranjestad en de tanks van dit schip werden volgeladen met ruwe olie die over een af-

Lago speelt een zeer belangrijke rol in het economisch leven van Aruba. Van de totale bevolking van het eiland van ongeveer 45.000 zielen zijn er meer dan 7.700 tewerkgesteld bij de raffinaderij, zodat — de gezinnen der arbeiders daarbij inbegrepen — bijna de helft van de bevolking een bestaan vindt door werk bij de raffinaderij. Het verschaft ook een bestaan indirect aan duizenden anderen die hun diensten verlenen aan het personeel van de maatschappij of wier bedrijven afhankelijk zijn van het fabriekspersoneel. Ongeveer 7000 van het arbeidersper-

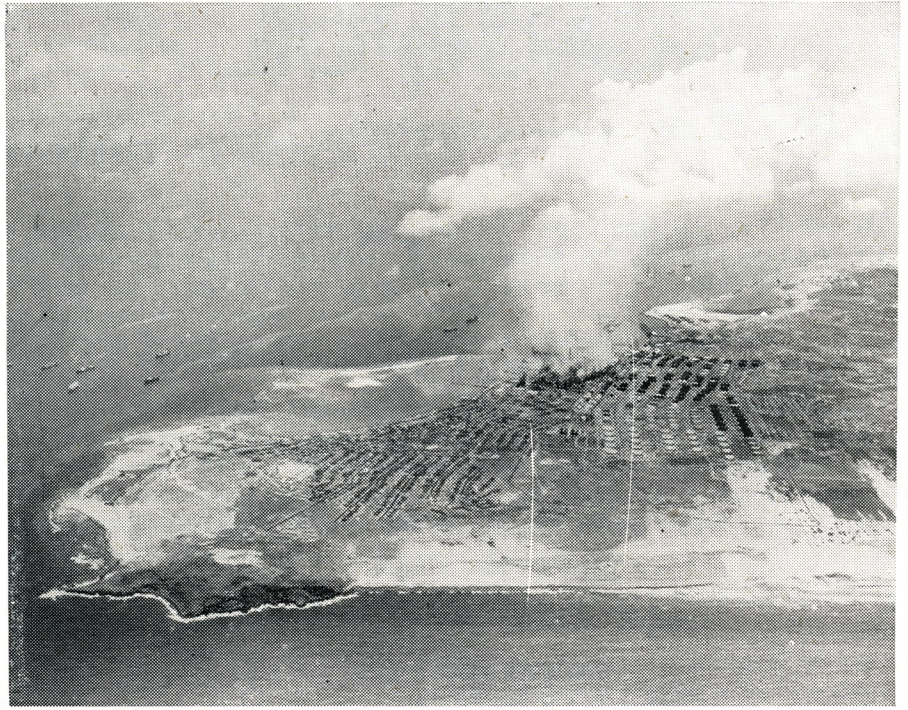
Een onderdeel van dat machtig bedrijf, dat belangrijk heeft bijgedragen tot de overwinning in wereldoorlog II

soneel zijn geboren in dit gebiedsdeel. Vijftig percent zijn van Nederlandse nationaliteit, en daarvan zijn meer dan de helft Arubanen. De arbeidersgroep is een cosmopolitisch mengsel van allerlei nationaliteiten. Er zijn meer dan 700 Amerikanen, een aantal Engelsen en arbeiders uit bijna alle eilanden in het Caraïbisch Gebied, uit vele landen van Midden- en Zuid-Amerika, alsook personeel afkomstig van de meeste landen in Europa.

~::~~

In haar betrekkingen tot de werknemers heeft de Lago gedurende vele jaren een vooruitstrevende politiek gevolgd, ingesteld op het garanderen van goede behandeling van haar arbeiders en het erkennen van wederzijdse belangen. Er bestaan vele factoren die ter bereiking van dit doel bijdragen. De lonen worden op een gelijk of op een hoger peil gehouden dan die in het algemeen voor overeenkomstig werk in dit staatsdeel betaald worden. Een spaarfonds spoort aan tot geregeld sparen en voorziet in het onderhoud van de arbeider voor zijn oude dag en het schept tevens de mogelijkheid tot het lenen van contanten ingeval van nood. Aan het bedrag dat de arbeiders in dit fonds sparen voegt de maatschappij een zeker percentage dier bijdrage toe. Een vacantieregeling stelt de arbeider in de gelegenheid zoveel vacantietaid te verkrijgen totdat hij een periodiek verlof kan nemen, terwijl hij daarvoor tevens financiële steun van de maatschappij ontvangt. Onder de auspiciën van de „Home Building Foundation”,

De Lago Oil & Transport Co. Ltd. in vogelvlucht, gelegen op het Zuid-Oostelijk gedeelte van het eiland. Op de voorgrond „the Colony”, in het midden de „bankfarm” en de fabriek

een bouwfonds dat woningen bouwt en deze aan arbeiders verkoopt, draagt de Lago het hare er toe bij om de chronische woningnood te bestrijden, die ontstaan is door de grote en

constante bevolkingsaanwas sedert de laatste tien jaar. De Lago heeft ook een groot aantal woningen en een complex voor de behuizing van vrijgezellen die verhuurd worden aan gezinshoofden en ongehuwden die een leidende positie bekleden.

~::~~

Het ziekenhuis der maatschappij verschaft medische behandeling voor alle arbeiders en hun gezinnen. Twee centrale winkels leveren de grootst mogelijke verscheidenheid van levensmiddelen en andere benodigdheden. Een ambachtsschool leidt de jongens op voor werkzaamheden in de raffinaderij en zij ontvangen salaris terwijl zij in opleiding zijn.

~::~~

Deze en andere factoren dragen bij tot een buitengewoon gezonde verhouding tussen de maatschappij en haar arbeiders. In de afgelopen jaren heeft de Lago haar arbeiders geholpen met tegemoetkomingen ter bestrijding van de steeds stijgende kosten van levensonderhoud. Soms werd dit gedaan door toekenning van loonsverhogingen en ook wel door uitbetaling van speciale toeslagen over drie-maandelijke perioden. Een overzicht van de kosten van levensonderhoud wordt meermalen per jaar opgemaakt door het werkelijk kopen van diverse artikelen en een nauwkeurige controle op huishuur, kosten van gas, water en electriciteit en dergelijke kosten. Zedoende zijn er nauwkeurige cijfers beschikbaar waarop wijzigingen van lonen kunnen worden gebaseerd

De 4000 arbeiders, die van 8-4 uur hebben gewerkt, verlaten het fabrieksterrein en worden met bussen en trucks naar hun dorpen over het ganse eiland vervoerd.

ten einde deze op een redelijk peil te houden in verhouding tot bestaande toestanden.

~::~~

Tallose radicale veranderingen hebben er plaats gevonden in de levenswijze van de Arubaanse bevolking en in de levensstandaard van de laatste twintig jaar sedert de Lago aldaar op Aruba gevestigd is. Er is lonend werk voor praktisch iedereen die werklust heeft. De levensstandaard is gestegen en de hygiënische toestand en volksgezondheid zijn verbeterd. Er zijn betere scholen gekomen en meer scholen, ofschoon er op dit gebied nog veel te wensen overblijft.

De gemiddelde Arubaan voedt, kleedt, huisvest en onderhoudt zijn gezin beter en voedt het beter op dan 20 jaar geleden en hij kan bovendien zijn oude dag op bevredigende wijze tegemoetzien, dank zij de tegemoetkoming van de Lago die goede lonen betaalt en de instelling van het spaarfonds, dingen die niet mogelijk waren in de dagen vóór de petroleumindustrie op Aruba gevestigd werd.

Woonhuizen der geëmployeerden in de „Lago-Colony”

Voor alle verzekeringen ook op Aruba

DE NEDERLANDEN VAN 1845 HAAGSCHE VAN 1805

GEVOLM. AGENTEN

Aruba Bank N.V.

Hollandsche Bank-Unie N.V.

Kantoor voor West-Indië, Centraal- en Zuid-Amerika:

Pietermaai 19, Willemstad, Curaçao N.W.I.